
[2016-3-RE](#)

CAUSA 2016-3-RE

(Serra Malleu c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 42-2016. Recurs d'empara

Aute del 7 d'abril del 2016

BOPA núm. 24, del 20 d'abril del 2016

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de gener del 2016, per la representació processal del Sr. Jordi Serra Malleu en la seva condició de delegat de la societat Assegurances Generali France, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets continguts als articles 3, 6 i 10 de la Constitució, que declari la nul·litat de la sentència objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament d'aquesta sentència per tal que la Sala Civil torni a dictar una resolució que restitueixi a la companyia Assegurances Generali France els drets vulnerats;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 22 de febrer del 2016;

Escollat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgogue-Larsen;

Antecedents

Primer

En el marc d'un incendi ocorregut en una pensió, el Sr. Raúl Roura Simó va presentar una demanda en reclamació de quantitat contra, entre d'altres, els gerents de la pensió, el Sr. Bernard Guy Assie Abbal i la seva esposa, la Sra. Nicole Marie Thérèse Comunale, i la seva companyia d'assegurances, la societat Assegurances Generali France.

Segon

El 28 de gener del 2015, el Tribunal de Batlles va estimar parcialment aquesta demanda, va condemnar de forma solidària el Sr. Bernard Guy Assie Abbal, la Sra. Nicole Marie Thérèse Comunale, i la companyia Assegurances Generali France a pagar al demandant 879,99 € en concepte de factura hospitalària, 1.000,00 € en concepte d'efectes personals perduts en l'incendi i 4.000,00 € en concepte de pretium doloris. Els demés defenents van ser absolts.

Tercer

Les representacions processals respectives dels gerents i de la cia. d'assegurances van presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta resolució, i, el 27 d'octubre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava els dos recursos d'apel·lació i confirmava íntegrament la sentència de la primera instància.

Quart

La representació processal del Sr. Jordi Serra Malleu en la seva condició de delegat de la companyia Assegurances Generali France va formular, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, ja que els gerents de la pensió no podien ser considerats responsables dels danys produïts com a conseqüència de l'incendi, si aquests danys no derivaven d'una actuació directa causada per ells.

Cinquè

El 22 de desembre del 2015, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què decidia no donar lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions, perquè considerava que la seva motivació no era absurda ni arbitrària, sinó que havia aplicat els principis de responsabilitat extracontractual.

Sisè

El 27 de gener del 2016, la representació processal del Sr. Jordi Serra Malleu en la seva condició de delegat de la companyia Assegurances Generali France va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

La part recurrent reitera, com ho ha fet al llarg del procediment, que els gerents de la pensió i la companyia Assegurances Generali France no podien ser considerats responsables dels danys produïts com a conseqüència de l'incendi ocorregut en la pensió si aquests danys no derivaven d'una actuació directa causada per ells. El fet que va originar l'incendi no es va poder determinar; únicament se sap que el sinistre es va iniciar a la caixa de distribució dreta de l'armari de comptadors, el manteniment de la qual correspon a FEDA. En el procediment instat per aquesta part contra FEDA, el Tribunal Superior de Justícia va considerar que la causa del sinistre no havia quedat acreditada i va absoldre FEDA; el mateix succeí amb el titular de la pensió i els propietaris de l'edifici, en què no quedava acreditada una relació de causalitat entre un comportament culpós per part seva i l'origen de l'incendi, atès que la causa de l'incendi resultava desconeguda.

No obstant això, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia sí que considera provada l'existència d'un comportament negligent en relació amb la causalitat del sinistre per part dels gerents de la pensió pel fet que havien amuntegat materials davant i sota de l'armari dels comptadors, cosa que va tenir incidència en el resultat final de l'incendi.

Aquesta part destaca que si l'origen de l'incendi és desconegut, el fet de tenir material a prop de l'armari en qüestió va agreujar el resultat del sinistre, però no el va provocar. Per aquest motiu, recorda els criteris exigits jurisprudencialment i estipulats per la Llei Aquilia per poder apreciar l'exigència de responsabilitat extracontractual: una culpa, encara que sigui levíssima, uns danys i un nexa causal entre la culpa i els danys. En aquesta causa manca el primer element, ja que si no es pot determinar quina va ser la causa de l'incendi, no es pot concloure que la part recurrent ha de respondre d'aquest.

L'argumentació del Tribunal Superior de Justícia en relació amb l'agreujament del resultat de l'incendi a causa de l'amuntegament del material esmentat per imputar la responsabilitat dels danys a aquesta part resulta absurda i arbitrària i en aquest sentit cita diversa jurisprudència constitucional al respecte.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets continguts als articles 3, 6 i 10 de la Constitució, que declari la nul·litat de la sentència objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament d'aquesta sentència per tal que la Sala Civil torni a dictar una resolució que restitueixi a la companyia Assegurances Generali France els drets vulnerats.

Setè

El 22 de febrer del 2016, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què sol·licita la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb allò que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

El Ministeri Fiscal considera que allò que pretén la part recurrent és que el Tribunal Constitucional revisi la interpretació i l'aplicació efectuades del dret ordinari pel Tribunal Superior de Justícia, concretament, els criteris exigits jurisprudencialment i estipulats per la Llei Aquilia per apreciar l'exigència de responsabilitat extracontractual, desvirtuant així la finalitat del recurs d'empara.

No obstant això, de les resolucions impugnades es desprenen els motius pels quals l'actuació dels gerents de la pensió va ser negligent i que el seu comportament havia, per tant, de considerar-se culpós i decisiu en la participació de la producció del sinistre i la seva declaració de responsabilitat havia de considerar-se, per tant, conforme als principis de responsabilitat extracontractual.

Fonaments jurídics

Primer

Aquest recurs d'empara ha estat plantejat pel Sr. Jordi Serra Malleu en la seva condició de delegat de la companyia Assegurances Generali France contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia. Aquestes dues resolucions van considerar i van confirmar la responsabilitat de la companyia d'assegurances esmentada en el marc d'un litigi derivat dels danys causats per un incendi en una pensió. L'únic greuge adduït per la part recurrent s'articula al voltant de l'article 10 de la Constitució, ja que es considera que les dues resolucions abans citades desembocarien en uns resultats absurds i arbitraris.

En aquest punt, és important destacar que aquest Tribunal no tindrà en compte la invocació, in extremis, en les al·legacions de vulneració presentades per la part recurrent, la infracció dels articles 3 i 6 de la Constitució. En primer lloc i sobretot, perquè no són, per se, susceptibles de protecció en el marc d'un recurs d'empara. Tot i que aquest Tribunal ha afirmat que aquestes disposicions poden servir de referent interpretatiu dels drets i de les llibertats garantides en el capítol III del títol II de la Constitució, no poden com a tals ser la base d'un recurs d'empara (veg. la sentència del 15 de juliol del 2013, recaiguda en la causa 2013-1-RE i la sentència del 7 de setembre del 2013, recaiguda en la causa 2013-4 i 8-RE).

En segon lloc i a títol subsidiari, el Tribunal vol recordar enèrgicament que la invocació in abstracto de disposicions constitucionals que no estan recolzades en cap demostració (relatives concretament a la seva vulneració eventual), no poden assimilar-se a una argumentació jurídica.

Dit això, sobre la base d'aquests dos elements, no correspon al Tribunal Constitucional pronunciar-se sobre la invocació inconsistent dels articles 3 i 6 de la Constitució.

Segon

El nus gordià del litigi rau en saber si la impugnació de l'argumentació del Tribunal Superior de Justícia, argumentació constant que va avalar les conclusions aportades en la primera instància per la Batllia, és absurda o arbitrària fins al punt de plantejar un problema d'ordre constitucional.

En relació amb aquest punt, s'ha de recordar que el cànon de constitucionalitat establert per aquest Tribunal és particularment estricte. Com que no és una tercera instància de cassació, el control de les decisions de les jurisdiccions inferiors és un control mínim: només una argumentació jurídica que podria tenir conseqüències absurdes o arbitràries pot engendrar l'admissibilitat d'un recurs d'empara.

Tercer

En el cas que ara ens ocupa, l'examen de les decisions de les jurisdiccions del fons permet posar en evidència una argumentació sòlida (en la mesura en què està particularment desenvolupada i és precisa) i lògica (en la mesura en què reprèn els diferents elements constitutius de l'establiment de la responsabilitat extracontractual).

En aquesta fase, prima facie, aquest Tribunal no copsa cap element que pugui convèncer-lo de l'existència d'un problema d'ordre constitucional que se'n derivi d'una motivació defectuosa.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2016-3-RE interposat per la representació processal del Sr. Jordi Serra Malleu en la seva condició de delegat de la companyia Assegurances Generali France contra la sentència del 27 d'octubre del 2015 i contra l'aute del 22 de desembre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 d'abril del 2016.

Laurence Burgorgue-Larsen
Presidenta

Isidre Molas Batllori
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat